

Požadavky ČMKOS na řešení důsledků hospodářské krize

ČMKOS vyzývá vládu, aby začala neprodleně řešit důsledky světové hospodářské krize. Jsme znepokojeni, že vláda – i přes naše včasné varování, že světová hospodářská krize dopadne velmi razantně na českou ekonomiku – odmítala vidět nebezpečí zpomalení hospodářského růstu a nyní již zcela očividného poklesu ekonomiky a ztráty pracovních míst pro desetitisíce zaměstnanců. Tím byl promeškán cenný čas k přípravě na krizi a k rozpracování odpovídajících opatření hospodářské politiky.

Podle našeho názoru by se opatření vlády měla zaměřit na:

1. Zabránění dalšímu prohlubování krize. To podle našeho názoru vyžaduje zastavit souhrnné snižování daní a pojistného, v tom především přímých daní a pojistného, které odčerpává prostředky pro vzdělávací i sociální systémy a také na veřejné investice. Snižování daně ze zisku přitom podporuje jeho masivní odliv do zahraničí (až 5% HDP). Jsme zásadně proti vyvádění pojistného z průběžného systému penzijního pojištění do systému kapitálového spoření. Požadujeme zastavení privatizace v oblasti státního majetku, sociálních transferů a veřejných služeb.

2. Koordinaci hospodářské a měnové politiky, neboť dosavadní opatření centrální banky na snížení úroků jsou neúčinná. Ačkoliv centrální banka snižuje základní úrokové sazby, komerční banky naopak úroky zvyšují a snižují úvěrové rámce firmám. Žádáme vládu, aby v koordinaci s centrální bankou předložila opatření na obnovení úvěrování firem a snížení jejich úrokového břemene.

3. Podstatné rozšíření ekonomické diplomacie a tedy na reálnou podporu vlády pro české vývozce zejména na trhy, které jsou méně postiženy krizí. K tomu je nutno především připravit zdroje pro poskytnutí vládních úvěrů na vybrané významné vývozní akce českých firem (česká vláda poskytne úvěr zahraničním firmám umožňující realizaci velkých projektů s českými vývozci).

4. Urychlené zvýšení veřejných investic do infrastruktury (včetně infrastruktury měst a obcí) a podpory zelených a chytrých investic. Jde nejen o zvýšení veřejných investic do dopravní a vodohospodářské infrastruktury a na veřejnou podporu výstavby, ale i razantního rozšíření rekonstrukce bytů včetně zvýšení jejich energetické úspornosti. Zrychlení odpisů nových investic, a to zejména investic do výzkumu a inovací. Zaměření systému investičních pobídek výlučně jen na chytré investice do inovací, sofistikovaných výrob a služeb. Rozvinutí především technických oborů na všech úrovních škol.

5. Urychlené rozvinutí programu výstavby v průběhu dvou let alespoň 50 tisíc bytů se státní podporou s nízkým nájemným – pro mladé rodiny a osoby v penzijním věku, kteří nemohou najít důstojné bydlení s jim přiměřenými náklady. Jde o investici, která by mohla stabilizovat trh s byty. Podpořit a posílit programy zateplení bytů.

6. Vytvoření fondu na mzdové vyrovnání pro zaměstnance, kteří nemohou pracovat na plný úvazek v důsledku krize. Jde o to, aby lidé, kteří budou pracovat jen část pracovního týdne, dostávali mzdové vyrovnání z prostředků státu. Pracují-li např. jen tři dny, pak by zbývající dva dny dostávali proplaceny ve výši 80 % mzdy s tím, že stát uhradí dvě třetiny této sumy.

7. Zvýšení podpor v nezaměstnanosti a prodloužení doby pobírání dávek. Naše ekonomika se ocitá v dlouhodobé krizi a tudíž stát musí zajistit i pro případ dlouhodobé nezaměstnanosti důstojné podmínky pro život těchto lidí.

8. Ochranu agenturních zaměstnanců a zaměstnanců s pracovními smlouvami na dobu určitou. Zajistit přístup těchto zaměstnanců k rekvalifikačním programům a zajistit jim odpovídající sociální zabezpečení včetně podpory v nezaměstnanosti. Zahraničním pracovníkům zajistit podmínky pro návrat do vlasti, pokud si to budou přát.

9. Ochranu před finančními spekulanty. Co nejrychleji přijmout potřebná opatření, která jednoznačně definují lichvu a zabrání finančním spekulantům parazitovat na svízelné finanční situaci zaměstnanců tím, že jim nabízejí nepřiměřeně úročené půjčky, které pak vedou k nezvládnutelnému zadlužení domácností a často končí osobním bankrotem či exekucemi. Upravit právní předpisy v oblasti ochrany práv zaměstnanců při insolvenční ochraně zaměstnavatele.

10. Vyčlenění v letošním roce minimálně dvou procent HDP na řešení důsledků krize a podporu hospodářského růstu. Prioritu má podle našeho názoru hospodářský růst a nikoli jen úzce chápaná maastrichtská kritéria.

11. Projednávání a dohodnutí protikrizových opatření vlády se sociálními partnery v Radě hospodářské a sociální dohody. Doufáme, že vláda si již uvědomuje možný rozsah hospodářské krize a je si vědoma své odpovědnosti za vývoj ekonomiky v naší zemi a očekáváme, že bude – v této složité době – svá opatření projednávat i se svými sociálními partnery v RHSD. ČMKOS je na takové jednání připravena.

28.ledna 2009